

Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

el **GALER**

Butlletí quadrimestral informatiu del
Parc Natural de la Font Roja

1

D'ENTRADA

El compromís de col·laboració Parque Natural de la Font Roja – Fundación Nivel.

2

NOTÍCIES

XLIV Pujada d'Atletisme a la Font Roja.

II Challenge Alicante Interior Trofeo San Jorge Santiago Blanquer.

Renovació distinció SICTED.

3

CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

Primeres mesures de conservació de la festuca de tres flors (*Festuca patula*).

4

CONEIX

Axia margarita, *Lomographa distinctata* i *Trox hispanicus*, noves espècies per al Parc Natural.

Una busquereta de casquet de llarg recorregut.

6

PROMOCIÓ

Activitats de promoció

8

VINE AL PARC

Exposicions permanents i temporals del Centre de Visitants

D'ENTRADA

El compromís de col·laboració entre el parc natural de la Font Roja i la Fundación Nirvel

La Responsabilitat Social Corporativa (RSC) és una manera d'implicar les empreses locals en la participació de millores sobre el medi natural. La singularitat dels Espais Naturals Protegits fa d'ells el millor escenari on poder dur a terme diferents activitats i accions de sensibilització i conservació. La participació d'empreses mitjançant programes de responsabilitat social corporativa pot ser l'eina per acostar als seus empleats i clients a les necessitats ambientals. En última instància, la repercussió derivada beneficiarà a la comunitat local i a la societat en general.

Aquest mes d'abril s'enceta un projecte RSC amb el qual s'estableix un compromís de col·laboració entre la Fundación NIRVEL (Alcoi) i el Parc Natural de la Font Roja, a desenvolupar al llarg de l'any 2023. Per a la qual cosa es proposa un marc de col·laboració de l'entitat amb aquest parc natural. En aquest sentit, la Fundación ofereix una sèrie d'accions o serveis que beneficien la gestió de l'entorn natural. Com a complement, el personal del Parc Natural planifica una sèrie d'activitats de camp dirigides als empleats de l'empresa Nirvel Cosmetics amb la finalitat de donar a conèixer els valors ambientals d'aquest espai natural. Aquestes activitats s'organitzen en temes com la fauna, flora o el patrimoni cultural, que pretenen fomentar en els assistents un clima vivencial i participatiu entre l'equip tècnic del Parc Natural i els participants. Per això, cada activitat porta associada una acció que repercutisca en el benefici general del propi Parc Natural, enllaçada a projectes de conservació d'espècies de flora i de fauna que ja s'estan duent a terme.

Destaquem les principals activitats a desenvolupar: col·locació caixes niu per a les aus, identificació de papallones, anellament científic d'aus, col·locació de caixes niu per a rates penades, preparació de planta i/o sembra i la senyalització i millora de la rutes. Esperem que aquest nou impuls de col·laboració siga un complement per consolidar projectes en benefici de tots.

NOTÍCIES

XLIV Pujada d'atletisme a la Font Roja

La ja clàssica i pionera prova d'atletisme, Pujada a la Font Roja, a la seua XLIV edició, es va celebrar el diumenge 05 de març. Amb una bona participació, 179 corredors, les darreres corbes i la pronunciada pendent del traçat feia mella a cadascú dels participants. Cal resaltar que el guanyador de la cursa va fer un magnífic temps de 32'10", un temps molt bo davant la dificultat de la prova.

II Challenge Alicante Interior Trofeo San Jorge Santiago Blanquer

El diumenge 2 d'abril es va dur a terme la LXVIII edició del Trofeu Sant Jordi - Santiago Blanquer que tenia la seua finalització al Santuari de la font Roja. Uns 200 ciclistes de categoria Élite i sub -23, van demostrar el bon nivell de la prova. Destacat també el bon fer del dispositiu d'organització i seguretat, que van prendre l'àrea d'esplai del Santuari per unes hores i amb la mateixa eficiència que ho van muntar tot, ho van desmuntar una vegada a d'organització i seguretat, que van prendre l'àrea d'esplai del Santuari per unes hores i amb la mateixa eficiència que ho van muntar tot, ho van desmuntar una vegada acabada la cursa.

Renovació distinció SICTED

En un acte celebrat al saló de Plens de l'ajuntament d'Alcoi, el dia 14 d'abril, el Parc Natural va rebre la distinció SICTED 2023-2024, distinció que va ser recollida pel director conservador del Parc, Salvador Palop. Aquest reconeixement avala els estàndards de qualitat que el Parc ofereix als seus visitants.

CONSERVACIÓ i MANTENIMENT

Primeres mesures de conservació de la festuca de tres flors (*Festuca patula*)

En darreres edicions d'aquest butlletí (el Galer_núm.16) ja parlavem de la importància d'aquesta espècie. La festuca de tres flors (*Festuca patula*) és una gramínia catalogada com a vulnerable al Catàleg Valencià de Flora Amençada. A la Comunitat Valenciana tan sols es coneixen tres poblacions al Nord de les comarques d'Alacant, una d'elles al Parc Natural de la Font Roja i la resta a la serra del Maimó (Tibi). Creix en pasturatges sobre sòls pedregosos i ombrívols, en contacte amb boscos mixtos i alzinars.

Com a mesura de conservació de l'espècie dins d'aquest Parc Natural s'han establert una sèrie d'actuacions com per exemple la caracterització del material de reproducció i reforç d'exemplars en les poblacions existents. El més significatiu és la realització d'unes parcel·les d'exclusió de la predació i el trepitjat d'herbívors, amb una tanca perimetral. A partir de diversos exemplars localitzats en aquestes parcel·les es pretén fer un seguiment continuat en el temps d'aquesta espècie per a observar la seua evolució, i comparar-los amb aquells que queden lliures de ser menjats pels herbívors. El projecte compta amb l'assessorament de tècnics botànics i agents mediambientals vinculats a l'espai d'herbívors

CONEIX

Axia margarita, *Lomographa distinctata* i *Trox hispanicus*, noves espècies per al Parc Natural

Són diversos els projectes que es duen a terme amb l'objectiu de conèixer amb la màxima amplitud la quantitat d'espècies de flora i fauna que es distribueix al Parc Natural i el seu àmbit d'influència. Hi ha un en concret, el seguiment amb fotoidentificació, el qual es desenvolupa un especial interès a la recollida de dades d'invertebrats, grup faunístic que mostra una manca d'informació relativa a espècies, així com la seua distribució dins dels diferents ecosistemes.

Així, i sempre tenint com a referència la informació que té el Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana <https://bdb.gva.es/es/>, durant aquets primers quatre mesos s'han citat tres noves espècies per al Parc Natural.

Axia margarita (Hubner, 1813) és una espècie que té el seu cicle de vol entre els mesos d'abril i juliol, manifestant-se el seu període de màxima al llarg del mes de maig. Si que sembla que la seua presència té una estreta relació amb diferents espècies de flora del gènere *Euphorbia*, de les qual les seues erugues són exclusivament monòfagues.

Ortiz Carvantes, A.S. et al. 2008. Biología y distribución geográfica de *Axia margarita* (Hubner, 1813) en la Península Ibérica (Lepidoptera: Cimeliidae). Boletín de la Asociación Española de Entomología, ISSN 0210-8984, Vol. 32, N.º. 3-4, 2008, págs. 233-243.

Exemplar d'*Axia margarita* observat a l'àrea d'ús públic del Santuari de la Font Roja. Foto: Pep Cantó.

Lomographa distinctata (Herrich-Schäffer, 1839), coneguda en castellà com a *alfombra endrina* és una arna de la família Geometridae. Els adults volen en una sola generació al llarg del mes d'abril. Durant els mesos d'estiu, els larves es desenvolupen, alimentant-es de l'aranyoner (*Prunus spinosa*).

Exemplar de *Lomographa distinctata* observat a l'àrea d'ús públic del Santuari de la Font Roja. Foto: Pep Cantó.

Trox hispanicus (Harold, 1872) és un escarabat necròfag, que s'alimenta d'animals morts, tot i que també es pot veure en excrements d'animals carnívors. És freqüent trobar-lo als nius de rapinyaires. La femella posa els ous en restes d'animals morts i en el moment de la seua eclosió, les larves s'alimenten d'ells.

Aquesta cita suposa la primera cita de l'espècie per al territori valencià, al temps que serveix per afegir-la al catàleg d'espècies del Banc de Dades de la Biodiversitat. Espècie coneguda únicament de la Península Ibèrica i de l'àrea pirinenca de França (Pittino, 2006).

PITTINO, R. 2006. Family Trogidae. pp. 26-28 and 79-81. In: I. Löbl & A. Smetana (ed.): Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 3. Stenstrup: Apollo Books, 690 pp.

Exemplar de *Trox hispanicus* observat a l'àrea d'ús públic del Santuari de la Font Roja. Foto: Pep Cantó.

Exemplar de busquereta de casquet (*Sylvia atricapilla*) capturat per al seu anellament científic. Foto: Pep Cantó.

Una busquereta de casquet de llarg recorregut

El projecte de seguiment de les aus forestals del Parc Natural de la Font Roja mitjançant l'anellament científic té com a objectiu el coneixement de les diferents poblacions de les espècies d'aus forestals que habiten la serra del Carrascal, conèixer els índexs de supervivència dels ocells marcats a llarg termini, saber la dispersió de les aus marcades dins de la mateixa serra i en les serres pròximes i determinar la fluctuació i fenologia de les diferents espècies d'aus al llarg del temps.

El dia 06 d'abril de 2023, en una de les sessions d'anellament científic enclavades dins del projecte de seguiment de les aus forestals del Parc Natural, es va recuperar a 6L09780, aquest és el número de l'anella d'una femella de busquereta de casquet (*Sylvia atricapilla*) anellada com a juvenil el dia 19 d'octubre de 2019, en una activitat divulgativa en commemoració del Dia Mundial de les Aus. Des d'aquell dia, 1265 dies després, quasi 3 anys i mig, ha sigut recuperada en el mateix lloc a les portes de la temporada reproductora.

PROMOCIÓ

Plantem un arbre

Amb motiu de la celebració del Dia de l'Arbre, el dissabte 28 de gener es va dur a terme una jornada per a conèixer el funcionament del viver forestal de la Font Roja i fer una restauració forestal d'un àrea degradada. Els -4 °C van ser els que van limitar l'assistència prevista a l'activitat, deixant-la en tan sols 3 assistents, els quals després d'una explicació dels objectius i funcionament del viver forestal del Parc Natural, i coordinats pels educadors del Parc, el personal del viver i el tècnic de la Estació Científica Font Roja Natura-UA van realitzar la plantació de 40 plançons.

Les caves de neu de la Font Roja

El dissabte 25 de febrer de 2023 es va dur a terme una activitat de promoció la qual tenia com a objectiu conèixer les principals caves o pous de neu del Parc Natural. Es va fer una ruta, guiada i interpretada, de 5 km (anada i tornada) fins al Pou de Simarro i que va comptar amb una assistència de 28 persones. Durant el transcurs de l'activitat es va simular el que suposava dur la neu compactada en trajectes, així es va preparar un bloc de gel, pesant-lo abans de començar la ruta i després del recorregut, per valorar les pèrdues. Una experiència per recordar aquesta activitat tant característica de les nostres serres en el passat.

Les altres fonts de la Font Roja

El dia 22 de març es celebra el Dia Mundial de l'Aigua, és per aquesta raó que el dia 18 de març es va realitzar una ruta guiada per a conèixer les surgències d'aigua que envolten l'àrea del Santuari de la Font Roja, la seua història i la seua toponímia. Així, van visitar la Font del Merlanxer, la Font del Rossinyol, la Font dels Xops i, com no, la Font Roja.

A B
HORARI
Centre de Visitants:
Dilluns a Diumenge
9:30 - 14:00 h

VINE AL PARC

EXPOSICIONS EN EL CENTRE DE VISITANTS

EXPOSICIÓ PERMANENT

"El bosc Interior"

Interessant reflexió sobre el lloc que ocupa l'ésser humà en la Naturalesa. Realitzada per photoAlquimia. Patrocina l'Ajuntament d'Alcoi.

Sala exposició, planta -1.

"Els parcs naturals de la Font Roja i la Serra de Mariola"

Panells tècnics de diversos autors que aprofunditzen els aspectes naturals i culturals d'aquests dos Parcs Naturals. Realitzada pel Vicerectorat de Participació i Protecció Territorial de la Universitat de València.

Planta 0.

"La Font Roja en un click"

Tres diorames de gran format, recreats amb joguets de Playmobil (© PLAYMOBIL/geobra Brandstätter GmbH & CO.KG.) mostren les escenes més significatives del Carrascal de la Font Roja.

Realitzat pel Parc Natural de la Font Roja. Corredor, planta 0.

EXPOSICIONS TEMPORALS

"Escarabats"

Des del 15 d'agost de 2022

Exposició fotogràfica realitzada per Josep Durà Peiró. Mostra una vistosa varietat d'escarabats que podem trobar a les nostres serres.

Amb la col·laboració de l'IES Pare Vitòria i l'Ajuntament d'Alcoi

Sala audiovisual, planta 0.

NOVA EXPOSICIÓ!!!

"Macro-insectes"

Des del 25 d'abril 2023.

Exposició fotogràfica de diverses espècies d'insectes del nostre ecosistema mediterrani, on els detalls més xicotets es fan grans amb excel·lents fotografies macro de la mà de David Gregori.

Sala d'entrada, planta 0.

FORMACIÓ

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

#UAdivulga

26/27 MAYO 2023

TALLER DE CULTIVO Y COMERCIALIZACIÓN DE HONGOS

CURSOS DE L'ESTACIÓ CIENTÍFICA FONT ROJA NATURA UA

Matrícula oberta

<https://web.ua.es/es/estacion-cientifica-font-roja/>

Créditos: 0,80 ECTS Importe: 35 euros

Antoni Belda
Dr. en Biología, ECFRN UA,
Andreu Bonet Jornet,
Dr. en Biología, ECFRN UA.

#UAdivulga

UA
UNIVERSITAT D'ALICANT

Font Roja NATURA

18-21 JULIOL 2023

EDUCACIÓ AMBIENTAL EN ESPAIS NATURALS PROTEGITS

CURSOS DE L'ESTACIÓ CIENTÍFICA FONT ROJA NATURA UA

Taller de cultiu i comercialització de fongs.

Data: 26 i 27 de maig de 2023.

Lloc de realització: Estació Científica de la Font Roja Natura-UA. Ctra. Alcoi.

<https://web.ua.es/va/seus/cocentaina/cursos-i-jornades/2022-2023/taller-de-cultiu-i-comercialitzacio-fongs/taller-de-cultiu-i-comercialitzacio-de-fongs.html>

Curs d'estiu "Educació Ambiental en Espais Naturals Protegits".

Data: 18 al 21 de juliol de 2023.

Lloc de realització: Estació Científica de la Font Roja Natura-UA. Ctra. Alcoi.

<https://web.ua.es/es/verano/2023/sedes/alcoy/educacio-ambiental-en-espais-naturals-protegits.html>

PARTICIPA EN EL BUTLLETÍ

Si ho desitges, pots publicar alguna notícia o fotografia en el Butlletí "El Galer" sobre el Parc Natural de la Font Roja. Anima't i posa't en contacte amb nosaltres: parque_fontroja@gva.es

Per a rebre informació actualitzada de les activitats del Parc Natural recomanem la seua subscripció a la pàgina web o al nostre facebook.

Foto portada: Lliri blau (*Iris germanica*). Foto: Pep Cantó.

Redacció, fotografies i disseny: Equip Tècnic
El Galer. Núm. 18: Gener - Abril 2023_Val.
Centre de Visitants del Parc Natural de la Font Roja.
Edifici Font Roja Natura.
Ctra. CV-797 Font Roja s/n. Alcoi (Alacant)

Parc Natural de la Font Roja
Telf.: 965 33 76 20
parque_fontroja@gva.es
www.parquesnaturales.gva.es/fontroja
www.facebook.com/PNFontRoja1987